

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 21663
Tarih : 03.10.2022

72437

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER* tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK
Van Milletvekili

Türkiye'de asgari ücret 5 bin 500 TL düzeyinde iken; “dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı olarak ifade açlık sınırı 6 bin 840 TL olarak açıklanmıştır. Gıda harcaması ile birlikte giyim, konut, kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamaların toplam tutarı olarak ifade edilen yoksulluk sınırı ise 22 bin 280 TL olarak açıklanmıştır. Sabit ücretle çalışanların aldıkları ücretler resmi verilerle 3 haneli olmaya çok yakın olan enflasyona ezdirilmiştir. Son iki yıl içerisinde üretici enflasyonu resmi olarak tek haneden 3 haneye fırlamıştır. Bir yıl içinde dolar kuru 8-9 TL bandından 18 TL bandına yükselirken akar-yakıt fiyatları ise 7-8 TL bandından 20-30 TL bandına yükselmiştir. Kur şokları ve enflasyon toplumun büyük kesimi için derin bir yoksulluğa neden olurken yoksul ve işsiz hanelerdeki öğrenciler için de çok büyük sıkıntılara yol açmaktadır.

2022 yılı içerisinde özellikle büyük metropoller başta olmak üzere tüm illerde kiralar fahiş oranlarda artmıştır. Mevcut durumda üniversite öğrencisi olanlar veya üniversiteyi yeni kazanmış ve kayıt yapacak olanlar için cari kira miktarları öğrenci ödeme gücünün çok üzerine çıkmıştır. Yurt kapasitelerinin yetersizliği, öğrencileri vakıf ve cemaat yurtlarına mahkum bırakmakta, bazen de insan sağlığına uygun olmayan barınma koşullarına itmektedir.

2021-2022 akademik yılında üniversitelerde yüksek öğrenimde yaklaşık 8,3 milyon öğrenci eğitim görüyor. Ancak Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'ne bağlı 776 yurdun ise toplamda 760 bin öğrencilik kapasitesi bulunuyor. Kapasite artışları ve ilave yurtlar ile bu sayının 800 bine yükseltildiği iddia edilmektedir. Ancak bu haliyle bile öğrencilerin barınma sorununa çözüm sunulamamaktadır. Yurtlarda barınma bulamayan milyonlarca öğrenci barınabilecekleri bir ev bulmaya çalışıyor. Ancak yaşanan krizin etkisiyle barınma

2437

kapsamında; ısınma, su, doğalgaz ve elektrik faturalarındaki fahiş artışlar öğrenci evleri için ödenebilir düzeyin üzerine çıkmıştır. Ulaşım, kırtasiye, gıda, giyim ve iletişim gibi zorunlu giderlerde de yüzde yüzün üzerinde artışların yaşandığı bilinmektedir. Bu nedenle birçok üniversite öğrencisinin ya kayıt yaptırmadığı, ya da kayıt yaptırdıktan sonra okulu dondurduğu, kayıt yaptıranların önemli bir bölümünün okula gitmek yerine ek iş yapmak zorunda kaldığı, kayıt yapanların önemli bir bölümünün de geçim sorunu nedeniyle okulu terk ettikleri kamuoyuna yansımıştır.

2020 yılında üniversiteye yerleşen sayısı 922 bin kişi iken bu sayı 2021 yılında 815 bine düşmüştür. 2022 yılında ise taban puan koşulunun kaldırılmasına rağmen 850 bin öğrenci yerleşmiştir. Geçen yıl 126 bin olan Açıköğretim bölüm tercihi bu yıl 155 bine yükselmiştir 2022 Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) sonucunda üniversite kazanan öğrencilerin yüzde 20,5'inin (163 bin öğrencinin) kaydolmadığı resmi verilerle açıklanmıştır. Dikey Geçiş Sınavı, YKS Ek yerleştirme ve Lisans Tamamlama sınavlarında da kayıt olma hakkı olmasına rağmen yine büyük oranda öğrencilerin kayıt yapmadığı YÖK istatistikleri kapsamında açıklanmıştır.

Bu bağlamda;

- 1) 2022 yılında üniversite kaydı yapma hakkı varken üniversite kaydını yapmayan veya var olan kaydını yenilemeyen öğrenci sayısı kaçtır? Kayıt yenilememe ve kayıt yapmama nedenleri üzerine bakanlığınızın yaptığı bir araştırma mevcut mudur? Kaydını yenilememe/yaptırmama da yurt ve geçim sorunun etkisi nedir?
- 2) 2022-2023 eğitim öğretim yılında bir üniversite öğrencisinin ortalama aylık barınma, gıda, ulaşım, iletişim, kırtasiye ve diğer eğitim giderleri için ortalama kaç bin TL harcamak zorunda kaldığına ilişkin bakanlığınızın yaptığı bir araştırma mevcut mudur? Ortalama aylık harcamanın asgari ücretin üzerinde olduğuna dair iddialar hakkında bir araştırma yapacak mısınız? Ortalama aylık öğrenci giderinin illere göre dağılımı nedir?
- 3) 2022 yılında üniversite öğrencilerine sunulan ulaşım, barınma ve eğitim destekleri nelerdir? Bu destekler tüm üniversitelerde geçerli midir?
- 4) Hane geliri açlık sınırın altında olan öğrenciler için eğitim desteği vermeyi planlıyor musunuz?
- 5) 2022 yılı itibariyle Türkiye'de örgün eğitimde olan yükseköğrenim öğrencisi sayısı kaçtır? Bu öğrencilerden ne kadarı yurt başvurusu yapmıştır? Yurt başvurusu karşılanamayan öğrenci sayısı kaçtır? Yurt başvurusu karşılanmayan öğrencilerin cinsiyet dağılımı nedir?
- 6) Yurt talebi karşılanamayan öğrenciler için kira desteği verilmesi planlanmakta mıdır?
- 7) Türkiye'de üniversite öğrencisi olup ek iş yapmak zorunda kalan öğrenci sayısı kaçtır?
- 8) 2010-2022 yılları arasında üniversiteye kayıt yapıp bölümünü tamamlamayan öğrenci sayısı yıllar itibariyle kaçtır? Bu sayı son 5 yılda artmış mıdır? Üniversite terk oranlarını azaltmak amacıyla hangi tedbirleri alacaksınız?
- 9) 2010-2022 yılları arasında hiçbir mezunu kamudaki atamalara dahil edilmemiş bölüm sayısı kaçtır? Bu bölümlerde terk oranı nedir?

2437

10) 2022-2023 Eğitim yılı tercihlerinde kaç üniversitede kaç fakültede, kaç bölüm kontenjanını dolduramamıştır? Hiç başvuru almayan bölüm sayısı kaçtır? Başvuru almadığı için kapatılması planlanan bölüm var mıdır? Başvuru alınmamasında öğrencilerin geçim ve yaşam koşullarının uygunsuzluğunun etkisine dair bir araştırmanız mevcut mudur?